

Polisen

Skolverket

Socialstyrelsen

Frågor och svar om att dela information

Här finns svar på frågor om när socialtjänsten, skolan och polisen kan dela information med varandra. Svaren utgår från gällande regler.

Dessa frågor och svar är en del av ett stödmaterial om att dela information mellan socialtjänst, polis och skola som är publicerat på kunskapsguiden.se och skolverket.se.

Publicerad 2024-03-18

1. Kan polisen lämna information till skolan om enskilda barn som är i riskmiljö för kriminalitet?

Om ett barn befinner sig i riskmiljö för kriminalitet finns ingen generell uppgiftsskyldighet för polisen gentemot skolan. En bedömning måste göras i varje enskilt fall om en uppgift kan lämnas vidare eller inte. Polisen är restriktiv med att lämna ut uppgifter till skolan. Det bör endast ske i undantagsfall.

Polisen är skyldiga enligt lag att genast anmäla till socialtjänsten om de i sitt arbete får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa, en så kallad orosanmälan.¹

2. Kan skolan kontakta polisen om en elev som de tror befinner sig i riskmiljö för kriminalitet?

Sekretessbelagda uppgifter kan lämnas ut om vårdnadshavaren och i förekommande fall eleven samtycker till att sekretessen helt eller delvis efterges.² Det finns inga hinder för att samråda och diskutera ett ärende om uppgifterna är avidentifierade. Men uppgifter som kan bidra till att den eleven kan identifieras får inte röjas.

Skolpersonal är skyldiga enligt lag att genast anmäla till socialtjänsten om de i sitt arbete får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa, en så kallad orosanmälan.³

3. Ska skolan anmäla till polisen vid misstänkt brott?

Den enda situation där det finns en reglerad skyldighet i skollagen att polisanmäla är om skolan har omhändertagit stöldgods, narkotika, dopningsmedel, knivar, andra vapen, hälsofarliga varor eller föremål som har använts som hjälpmedel vid brott. I en sådan situation ska rektorn, eller den som rektorn har bestämt, skyndsamt anmäla omhändertagandet till polisen.⁴

Om en elev i andra fall gör något eller blir utsatt för något som skulle kunna vara ett brott är det upp till rektorn och annan skolpersonal att ta ställning till om en polisanmälan ska göras.

---

¹ Se 14 kap. 1 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453), SoL.

² Jfr 12 kap. 2–3 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

³ Se 14 kap. 1 § första stycket SoL.

⁴ Se 5 kap. 23 § skollagen (2010:800).

En skolledning kan enligt Justitieombudsmannen ha rätt och en skyldighet att ingripa mot åsiktsyttringar som till sin art inte är förenliga med upprätthållande av ordning i skolan, är brottsliga eller i vart fall innefattar kränkningar och trakasserier.⁵ Om skolan är osäker på om en situation kan handla om potentiell brottslighet och är osäker på hantering av en problematisk situation kan skolan alltid kontakta polisen. Polisen har utöver det åtgärdande arbetet också ett ansvar för det förebyggande arbetet och kan ge rådgivning i ett tidigt skede. Övergripande samråd och rådgivning kan ske utan att elevens namn avslöjas men i kontakt med polisen och socialtjänsten kan det också finnas situationer där aktuell elev inte är avidentifierad.

4. Kan skolan lämna ut en skolkatalog eller klasslistor till polisen?

De flesta uppgifter som finns i skolan omfattas inte av sekretess eller tystnadsplikt.⁶ Det finns få sekretesshinder mot att uppgifter lämnas från skolan till brottsbekämpningen.⁷ Därför kan skolan som utgångspunkt lämna skolkatalog och klasslistor till polisen.

5. Kan skolan svara på frågor från polisen om viss elev går på skolan?

De flesta uppgifter som finns i skolan omfattas inte av sekretess eller tystnadsplikt.⁸ Det finns få sekretesshinder mot att uppgifter lämnas från skolan till brottsbekämpningen.⁹ Därför kan skolan som utgångspunkt lämna information om att en viss elev går på skolan till polisen.

6. Gäller samma sekretessregler för kommunala som fristående skolor?

För fristående skolor gäller inte reglerna i offentlighets- och sekretesslagen. I stället finns bestämmelser om tystnadsplikt i skollagen.¹⁰ Tystnadsplikten för fristående skolor motsvarar i stort sekretessreglerna i den offentligt bedrivna skolan.¹¹

---

⁵ JO:s ämbetsberättelse 1997/98 s. 436.

⁶ Jfr 23 kap. OSL samt se t.ex. SOU 2023:69 Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen s. 403–404.

⁷ Jfr 23 kap. OSL samt se t.ex. SOU 2023:69 s. 422.

⁸ Jfr 23 kap. OSL samt se t.ex. SOU 2023:69 s. 403–404.

⁹ Jfr Se 23 kap. OSL samt se t.ex. SOU 2023:69 s. 422.

¹⁰ Se 29 kap. 14 § skollagen.

¹¹ Jfr prop. 1980/81:28 s. 22 och prop. 1979/80:2 Del A s. 167. Jfr vidare t.ex. SOU 2023:28 Samhället mot skolattacker s. 136–137, SOU 2023:69 Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen s. 400, Skolverkets remissyttrande 2023-10-18 över SOU 2023:28

7. Behöver både skolan och polisen anmäla oro för samma barn?

Ja, skyldigheten att anmäla oro gäller för varje myndighet för sig. Kännedom om att en annan myndighet har anmält eller avser att anmäla ett misstänkt missförhållande påverkar inte skyldigheten att anmäla.¹² Varje anmälan kan i sig ge viktig information som underlag för socialtjänstens bedömning av behov av åtgärder.¹³

8. Kan skolan eller polisen anmäla oro för samma barn flera gånger?

Ja, den som har gjort en anmälan till socialnämnden har en fortsatt skyldighet att anmäla om oro för barnet kvarstår eller om den som anmält får nya uppgifter som föranleder oro för barnet.¹⁴

9. När skolan eller polisen har gjort en anmälan om oro, vilken återkoppling kan de få från socialtjänsten?

Den inom skolan eller polisen som har gjort en anmälan om oro kan begära att få återkoppling från socialtjänsten. Anmälaren har då rätt att få information om att en utredning har inletts, inte har inletts eller redan pågår. Socialtjänsten behöver dock inte återkoppla om det är olämpligt.¹⁵ Det kan t.ex. vara olämpligt när vårdnadshavaren ännu inte underrättats om att en utredning inletts.¹⁶

Om vårdnadshavaren och i förekommande fall barnet samtycker till det kan socialtjänsten även lämna ut annan information till anmälaren.¹⁷ Det kan till exempel vara information om att utredningen har avslutats utan insats eller att insatser har beviljats och hur dessa fortlöper.

Om socialtjänsten bedömer att polisen behöver information i ett brottsförebyggande syfte kan det också finnas möjlighet att lämna sådan information.¹⁸ *Läs vidare i fråga 10 om socialtjänstens möjligheter i dessa situationer.*

Samhället mot skolattacker s. 4 och Skolverkets remissyttrande 2024-01-03 över SOU 2023:69 Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen s. 2.

¹² Se JO 2004/05 s. 299.

¹³ Mer information om att anmäla oro finns i Anmäla oro för barn – Stöd för anmälningsskyldiga och andra anmälare, Socialstyrelsen, 2022

¹⁴ Jfr 14 kap. 1 § SoL.

¹⁵ Se 14 kap. 1 b § SoL.

¹⁶ Proposition 2012/13:10 Stärkt stöd och skydd för barn och ungas s. 53.

¹⁷ Jfr 12 kap. 2–3 §§ OSL.

¹⁸ Se 10 kap. 18 a § OSL.

10. Kan skolan och polisen ha ett gemensamt möte med socialtjänsten?

Ja, det går att ha ett gemensamt möte med skolan och polisen om vårdnadshavaren och i förekommande fall barnet samtycker till det. Genom att få samtycke från vårdnadshavaren och barnet kan även uppgifter som är skyddade av sekretess lämnas under ett sådant möte.¹⁹ Ett gemensamt möte kan göra att alla får samma bild av barnets situation och kan öppna för att barnet kan få stöd från flera håll.

11. I vilka situationer kan socialtjänsten lämna uppgifter om ett barn till polisen?

Socialtjänsten kan i vissa fall lämna uppgifter som omfattas av sekretess till polisen även när det inte finns ett samtycke från vårdnadshavaren och i förekommande fall barnet. Det finns en särskild bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen (10 kap. 18 a § OSL) som gör det möjligt i de fall socialtjänsten bedömer att det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att ett barn eller en ung person kommer att utöva brottslig verksamhet.²⁰

Socialtjänsten kan i vissa fall också lämna uppgifter till polisen när de upptäcker någon som håller på att begå ett brott eller när de misstänker att någon har begått ett brott.²¹

Läs mer om socialtjänstens möjligheter att lämna information till polisen på Kunskapsguiden.se under temat Barn och unga som begår brott – Dela information mellan socialtjänst, polis och skola.

12. Finns det någon allmän undantagsregel som gör att man kan lämna ut sekretessbelagda uppgifter?

Enligt den så kallade generalklausulen (10 kap. 27 § OSL), som är en allmän undantagsregel, får en sekretessbelagd uppgift lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att lämna uppgiften har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.²² Man ska vid prövningen väga den mottagande myndighetens behov av uppgifterna mot det intresse som sekretesskyddet typiskt sett tillgodoser.²³ Det innebär

---

¹⁹ Jfr 12 kap. 2–3 §§ OSL.

²⁰ Se 10 kap. 18 a § OSL.

²¹ Se bl.a. 10 kap. 20–23 §§ OSL.

²² Se 10 kap. 27 § OSL.

²³ Proposition 1979/80:2 med förslag till sekretesslag m.m., Del A s. 327.

att uppgiften bara får lämnas vidare om intresset av att lämna uppgiften är större än vikten av att sekretessen kvarstår.

13. Gäller generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL för socialtjänsten?

Nej, det gör den inte.²⁴ Socialtjänsten kan alltså inte lämna ut uppgifter med hänvisning till generalklausulen.

14. Vilken information kan polisen ge socialtjänsten under pågående förundersökning?

Huvudregeln är att om polisen hänvisar till förundersökningssekretess så gäller det hela förundersökningen. Ibland kan man dock göra bedömningen att enstaka uppgifter kan lämnas ut utan att det skadar förundersökningen. En bedömning av om uppgifter kan lämnas ut måste göras i varje enskilt fall.²⁵

Om det däremot i samband med förundersökningen också gjorts en orosanmälan ska socialnämnden få del av uppgifter från en förundersökning, om de begär det och uppgifterna kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd.²⁶ Att det krävs att uppgiften kan vara av betydelse för utredningen innebär att alla uppgifter i en förundersökning inte behöver lämnas ut. Exempelvis lämnas inte uppgifter avseende personliga förhållanden eller andra individer ut, om de inte har någon betydelse för den aktuella utredningen hos socialnämnden.

Under en förundersökning, till exempel när företrädare för socialtjänsten närvarar vid ett polisförhör, kan socialtjänsten också få information som omfattas av förundersökningssekretess. Förundersökningssekretessen gäller oavsett vilken myndighet som har uppgifterna i fråga. Det innebär att uppgifterna är skyddade av sekretess även hos socialtjänsten och får inte lämnas vidare.²⁷

15. Behöver både vårdnadshavare och barn samtycka till att information delas från socialtjänsten eller skolan?

När det gäller sekretessbelagda uppgifter som rör barn under 18 år kan vårdnadshavarnas samtycke vara tillräckligt. Utifrån barnets ålder och mognad krävs ibland samtycke från både barnet och vårdnadshavarna.²⁸ I

---

²⁴ Se 10 kap. 27 § andra stycket OSL.

²⁵ Jfr 18 kap. 1 § OSL.

²⁶ Jfr 14 kap. 1 § tredje stycket SoL.

²⁷ Se 18 kap. 1 och 3 §§ OSL.

²⁸ Se 12 kap. 2–3 §§ OSL.

vissa fall kan unga under 18 år lämna samtycke själva, efter att man har tagit hänsyn till aspekter som bland annat den unges ålder och mognad, vilken information det rör sig om och vilken typ av ärende det gäller. En individuell bedömning behöver alltid göras.²⁹

16. Om ett samtycke till att lämna information är muntligt, hur ska det dokumenteras?

Ett samtycke från en enskild till att lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess behöver inte vara skriftligt, men för socialtjänsten finns det krav på att dokumentera ett sådant samtycke.³⁰ JO har också uttalat att ett muntligt samtycke ska dokumenteras.³¹ Ett samtycke får inte vara så generellt formulerat att den enskilde avstår från all sekretess gentemot en viss myndighet eller en viss tjänsteman.³² Det är alltså viktigt att vårdnadshavaren och barnet får tydlig information om vilka uppgifter det handlar om och varför uppgifter behöver delas. Det kan också vara viktigt att beskriva varför det kan vara ett stöd för barnet och dennes familj.

17. Hur länge gäller ett samtycke?

Ett samtycke till att lämna information kan alltid återkallas.³³ Det görs genom att den som har lämnat samtycket på något sätt meddelar att den inte längre samtycker till att uppgifterna lämnas ut.

---

²⁹ Se 12 kap. 3 § OSL och JO 2010/11 s. 591. Mer information om samverkan mellan socialtjänsten och skolan finns i TSI-boken – Stöd i arbetet med tidiga och samordnade insatser för barn och unga, Socialstyrelsen och Skolverket, 2023.

³⁰ Se 5 kap. 5 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS.

³¹ Se t.ex. JO 2003/04 s. 289, JO 2010/11 s. 591 och JO 2010/11 s. 638.

³² Proposition 1979/80:2 med förslag till sekretesslag m.m. Del A s. 331.

³³ Jfr 12 kap. 2 § OSL och se bl.a. JO 2006/07 s. 355.